

Zavod za zdravstveno varstvo Kranj	NAVODILO ZA VARNO DELO NA VIŠINI	Številka: VZD/DN-07 Izdaja: 1 Velja od: 5.8.2013 Stran 1 od 4
Izdelala: Mihaela Kastelic		

NEVARNOSTI PRI DELU

Delo na višini oziroma delo nad globino spada med najnevarnejša dela, saj je že zaradi samega delovnega okolja, brez sprejetih ukrepov glede varnosti zelo nevarno.

- uporaba neprimerne delovne opreme (odri, lestve – nevzdrževano, pomanjkljivo postavljeno)
- neustrezna uporaba osebne varovalne opreme (ni primernih mest za privezovanje – odvezan delavec)
- nezavarovano delovno mesto na višini (ni ograje ali odra, ni pokrova na odprtini),

Minimalne zahteve za varno delo na višini:

- Delo na stalnih delovnih mestih (Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih – Ur.l. RS 89/99, 39/05)
- Delo na začasnih delovnih mestih (gradbišče, vzdrževalna dela, čiščenje) (Uredba o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu na začasnih in premičnih gradbiščih – Ur.l.RS, št. 83/05)

Padce z višine je potrebno fizično preprečiti z dovolj visoko in trdno ograjo oziroma zagotoviti druge ustrezne varnostne naprave.

UKREPI ZA VARNO DELO

Delodajalec zagotovi, da so delovna mesta in prometne poti, na katerih delavci lahko padejo v globino, in delovna mesta ali prometne poti mejijo na območje, kjer obstaja možnost padca v globino, opremljeno z napravami, ki preprečijo padce delavcev v globino, ali napravami, ki oddaljijo od nevarnih območij.

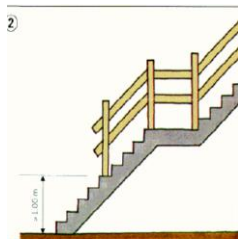
Če so nivoji tal delovnega prostora različni, morajo biti prehodi označeni. Rob višjega nivoja oziroma stopnice mora biti na zgornji strani označen s predpisanim znakom po vsej dolžini, širina označbe pa ne sme biti ožja od 5 cm.

Zagotoviti je potrebno, da so območja v delovnih prostorih, kjer zaradi narave dela obstaja možnost padcev delavcev ali predmetov v globino, opremljena z napravami, ki preprečujejo dostop nepooblaščenim delavcem.

Upoštevati je potrebno določene varnostne ukrepe, s katerimi zavaruje delavca, ki je pooblaščen za vstop na nevarna območja. Taka območja morajo biti jasno označena s predpisanimi znaki.

Stopnišča s pet in več stopnicami morajo biti vsaj na eni strani ograjena z varnostno ograjo. Stopnišča z deset in več stopnicami morajo imeti varnostno ograjo na obeh straneh. Ograje stopnišča morajo biti vsaj 1 m visoke.

Lestve, ki jih delavci uporabljajo pri delu, morajo ustrezati predpisom in standardom ter biti brezhibne.

Lestve morajo biti pri uporabi zavarovane tako, da ne morejo zdrsniti, se prelomiti ali prevrniti. Lestve, katerih uporaba je predvidena v delovnem procesu, morajo biti zgoraj pritrjene tako, da prevračanje ni možno. Kot naslanjanja mora znašati med 70 in 75°. Če se v delovnem procesu uporabljajo dvokrake lestve, jih zgoraj ni potrebno pritrdjevati, vendar take lestve ne smejo biti daljše od 3 m.

Prenosne lestve, ki jih delavci uporabljajo za dostope na zidne robove, odre, v odprtine v tleh, jame, jarke ipd., morajo biti ustrezne dolžine, tako da segajo najmanj 1 m čez zgornje mesto naslanjanja.

NAVODILO ZA VARNO DELO NA VIŠINI

Nevarne odprtine morajo biti zavarovane z ograjo, dobro osvetljene, opremljene z opozorilnimi napisi na vidnih mestih.

Strehe in svetlobni jaški pa morajo biti zavarovani z žično mrežo.

Strešne lestve s klini ali stopnicami daljše od 5 m morajo biti zavarovane s predpisanim hrbtnim varovalom. Pri naklonu več kot 80° morajo imeti na vsakih 10 m podest, ki omogoča uporabniku počitek med vzpenjanjem.

Delo na višini se sme opravljati le z ustrezno opremo ali uporabo varnostnih naprav, kot so ograje, ploščadi ali lovilne mreže.

Če uporaba opreme oziroma naprav zaradi narave dela ni mogoča, je treba zagotoviti ustrezno varnost z drugimi metodami oziroma sredstvi.

Če je višina večja od 2 m ali nagib 30°, se mora sprejeti kolektivne ukrepe za preprečevanje padcev delavcev, orodij ali drugih predmetov ali materialov.

Če delavci delajo na strehi, v njeni bližini ali na katerikoli drugi površini, ki je narejena iz lomljivih materialov, skozi katero lahko pade, mora delodajalec sprejeti varnostne ukrepe, da se zagotovi, da delavci ne hodijo nepazljivo po taki površini ali ne padejo na tla.

Delovna mesta, s katerih obstaja možnost padca v globino, morajo biti zavarovana proti padcu v globino, in sicer:

- neodvisno od višine delovnega mesta na prehodih in poteh nad vodo in ob njej in ob snoveh, v katerih obstaja možnost utopitve,
- nad višino 1 m od tal na stopniščih, rampah, prehodih in delovnih mestih ob strojih,
- nad višino 2 m od tal na vseh drugih delovnih mestih,
- vse odprtine in poglobitve v tleh, medetažnih konstrukcijah, na stebrih.

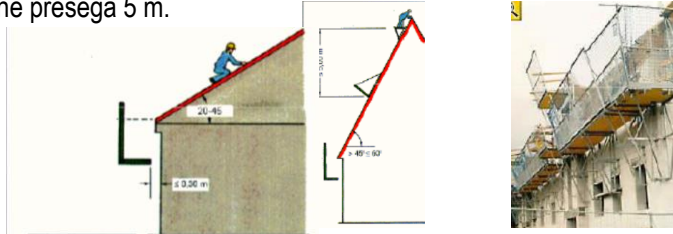

Dostopi do delovnega mesta na višini so lahko izvedeni samo kot rampe ali stopnice (široki najmanj 60 cm). Lestve se lahko uporabljajo za dostop na delovno mesto na višini samo:

- če višinska razlika med nivoji, ki jih premeščamo, zmanjša manj kot 5 m,
- če je dostop potreben samo za opravljanje kratkotrajnih del,
- za dostop na fasadni delovni oder in so lestve vgrajene znotraj konstrukcije odrov,
- za dostop v izkope in jaške, kadar iz tehničnih razlogov ni mogoče izdelati rampe ali stopnišča.

Delo na strehah:

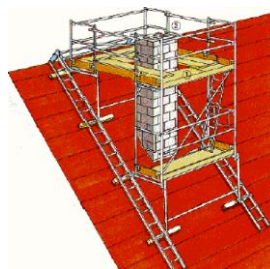
- pri naklonu površine strehe 20° do 45° morajo biti previsni robova zavarovani z varnostno ograjo ali lovilnim odrom ali mrežo. V primerih večjih površin, je to varovanje potrebno postaviti dodatno na sami strehi, da se prepreči zdrs po površini oziroma da višina zdrsa ne presega 5 m.

- Delo na strehah z naklonom večjim od 45° lahko izvajajo delavci, ki so zdravstveno sposobni za delo na višini in samo ob ugodnih vremenskih razmerah. Pri delu na naklonu 45° do 60° mora biti z varnostno ograjo zavarovan previsni rob strehe, zavarovan previsni rob strehe, zavarovan oziroma preprečen zdrs na površini več kot 5 m, delavci pa obvezno izvajajo delo z uporabo varnostnega pasu. Pri delu z varnostnim pasom je potrebno sidrišče, nosilna vrv, varnostni pas skladno s standardom. Uporabnik mora biti ustrezno usposobljen. Potrebno je izvajati preglede in vzdrževanje opreme.

- Na strehah z naklonom večjim od 60° je potrebno poleg že naštetih ukrepov zagotoviti še varne dostope za vzpenjanje po površini ter vodoravne delovne pode opremljen z varnostno ograjo.

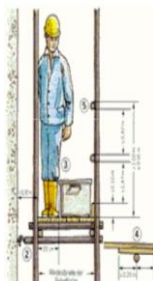
- Oprema za zavarovanje na delovnih mest na višini: varovalna ograja, delovni in varovalni odri, premični odri, viseči odri, dvizne košare in platoji ter varnostni pas.

NAVODILO ZA VARNO DELO NA VIŠINI

- Dvižne košare (navodila za uporabo, usposobljenost, ravna in nosilna podlaga, nosilnost in višina dviga ter obvezna uporaba varovalnega pasu.

- Varovalna ograja višina 1 m, vodoravna obremenitev najmanj 300 N/m, razdalja med elementi 47 cm, varovalni rob 15 cm.

POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA

- Zdravstvene posledice: poškodba pri delu, zdravstvene okvare.
- Delovno pravne posledice: opozorilo, opomin, prenehanje dela.